

Audite, membra familiae, amici, amicae Arjen Van Veelenis,

Sumus in Lugdunum Batavorum. Est urbs apud litora Batavica, in cuius regione quondam castra Romana sita erant. Et nunc, in anno duo milia decem, liber primus Van Veelenis 'De excitationis' apparatus est. Lectorum unus sum et -indulge- sed hic liber non est perfectus.

Dames en heren, vrienden en familie van de schrijver, beste Arjen,

Het is geen pronkzucht dat ik deze rede liever in het Latijn zou houden, ik wou het doen van uit het vanzelfsprekende belang der Klassieken. Maar als zelf de oudste universiteit van Nederland overweegt om de taal van Caesar en Horatius van de bul te schrappen, is het allicht aangewezen om verder te gaan in het koeterwaals van Vondel en Van Agt.

Bovendien ga ik verder in de volkstaal om Arjen een beetje te sparen. Hij mag dan wel een gediplomeerd classicus zijn maar als ik in de afgelopen jaren worstelde met een Latijnse spreuk, bijvoorbeeld 'Carpe Diem', en ik bij Arjen om raad ging, kreeg ik meestal te horen: 'Carpe, carpet, carpere... Nou, diem is... euh,... dag. En euh... ja... Heb je het al gegoogled?' En we moeten hem vanavond toch niet al te veel lastig vallen met dit soort vragen.

Want ja, hij zal het moeilijk genoeg krijgen eens dit boek een beetje gaat leven. Ik heb het dus gelezen en ja, het valt tegen. Om nu te zeggen dat het wemelt van de denkfouten, dat is misschien beetje scherp maar... er zitten de nodige haken en ogen aan. Ik had u graag allemaal superlatieven naar het hoofd gegooid maar mijn eerlijkheid en mijn plichtsbesef als schrijver dwingen mij toch om met een staalborstel wat etterende wonden op deze pagina's schoon te maken.

Het gaat al meteen fout met de taal zelf. De stijl, de beeldspraak, de tekstopbouw. Al die essays zijn toch zo... aanstekelijk geschreven. Je krijgt er echt hongerige ogen van, het boek is zeer ongeschikt om in een trein te lezen want je gaat echt niet uitstappen als je aan nieuw hoofdstuk bent begonnen. Arjens taal is echt om verliefd op te worden waarmee ik bedoel dat je je als lezer die woorden, metaforen echt eigen wil maken. Je wil zo kunnen denken als Arjen schrijft.

Voorbeeldje? Ik sloeg het open op pagina 15: 'Ik heb de instant-zen van de zon op mijn vel.' 'Op het strand het oogsnoep van mensenlijf.' 'Ik heb de Tetrisblokjes van mijn dagelijkse beslommeringen stilgezet. Detox voor de ziel.' 'Als een vogelspin uit een bananendoos is er een geniepig vraagje uit m'n Samsonite geslopen.'

En ja... Dat is dus niet goed, hé. Mensen gaan je niet serieus nemen als essayist. Nergens, nergens wordt die taal stoffig. Nergens een keer een mening waarvan je denkt: 'Ja, dat had ik ook bedenken.' Ik lees de essays en columns op opiniepagina's van de belangrijke kranten. Bij al die mensen raak ik minstens twee keer de draad kwijt. En bij jou niet Arjen, het is allemaal glashelder en verfrissend en aanlokkelijk. Er staan ook bijna geen voetnoten in.

Was het alleen nog maar verleidelijk goed geschreven. Maar die onderwerpkeuze, nee, nee, daar gaat het ook weer mis. Hier en daar nog iets over Odysseus en een lijntje Marcus Aurelius. Maar voor de rest alleen onderwerpen die iedereen graag leest maar wat je toch voor moet schamen. Paris Hilton, ontbijtdrankjes, het bleken van tanden. Het is zo allemaal zo interessant.

Ik heb dat boek echt aandachtig gelezen maar niets over de multiculturele samenleving, nergens komt het verval van de jeugd of de Ondergang van het Avondland aan bod. Nogmaals, lees die andere essayisten. Die

behandelen gewoon onderwerpen waar we allemaal al een mening over hebben. Tijdens de lezing van dit boek dacht ik meermaals: Eén essay'tje maar over hoe slecht tv is of over het belang van fatsoen in het maatschappelijk debat en ik ben om.

Maar wat krijg ik. Iets over Facebook. Facebook, u kent die virtuele duiventil wel waar iedereen zijn gedachtepoepjes nalaat op uw bewustzijn en waarvan andere poepjeslaters dan weer zeggen: Vind ik leuk. Ontelbaar veel ruzies, duizenden slapeloze nachten en zelfs een paar moordpartijen heeft Facebook opgeleverd omdat geliefden geen overstemming konden vinden over hun relatiestatus. Een werkdag per week zijn Facebook-gebruikers kwijt aan die gepixeleerde klaagmuur. Een dag per week. En wat doet Arjen van Veelen, een klassiek geschoold iemand nota bene, iemand die nog voor de klas heeft gestaan? Denkt u dat hij al die emotieleurders eens goed de oren uitwast? Nee, hij schrijft er een essay over waaruit ik blijkbaar moet concluderen dat het allemaal niet zo erg is, dat het van alle tijden is, hij haalt er Herodotus bij. Alsof die ooit iets over computers geschreven.

Ik kan hier nu niet alle tekortkomingen van dit boek behandelen. Er liggen nog heel wat weekendbijlages van de afgelopen maanden te wachten thuis. En ik heb nog een boek te lezen. Ik wel. Maar een fundamentele ontwerpfout van deze bundel moet ik toch nog even onthullen. Dat is namelijk de levenshouding die uit veel van deze essays spreekt.

Dat zou men nu eens neo-stoïcisme kunnen noemen, een andere keer epicurisme voor het digitale tijdperk. Arjen toont namelijk aan de hand van de klassieken en door middel van zijn eigen scherpzinnigheid aan hoe we niet zo mogen klagen, dat zogenaamde wantoestanden van onze tijd niet anders dan de hedendaagse varianten zijn van dat charmante misbaksel dat de menselijke beschaving is. Dat je niet bang hoeft te zijn dat je de boot mist want ook op de kade schijnt de zon. Een essay eindigt

met wat de schrijver antwoordt op de vraag wie hij is. Woorden die hij –in de beste Nederlandse traditie- stal van een Surinaamse collega. Het luidt: 'Ik heb geen haast. Je weet toch.'

Dames en heren, dat klopt dus niet. We hebben veel te klagen want te hebben te lang wachten op dit soort essays. Het is een wantoestand van onze tijd dat we hebben moeten wachten op 'Over rusteloosheid' om het merendeel van de hedendaagse essays totaal overbodig te maken. Als we dit boek niet lezen, dan missen we wel degelijk de boot. Fuck die kade. We hebben wel haast, we hebben dat boek van Arjen van Veelen nog te lezen. Arjen heeft haast want we willen meer van hem lezen. Je weet toch? Nee, dat wist ik niet tot ik dit boek las. Rusteloos wordt een mens ervan.

Daarom wil ik afsluiten met een variatie op de woorden van Catullus, een Romeinse dichter uit de eerste eeuw voor Christus. Ze zijn ontleend aan de eerste zang.

Arjen, jij hebt het aangedurfd om als enige van je soortgenoten een heel tijdvak uit te leggen in 20 geleerde, doorwrochte en flirterige essays, bij Jupiter.

Aanvaard daarom beste lezers dit boek, dat zonder goden of beschermvrouwe meer dan een eeuw duurzaam zal blijven! Of op zijn Facebooks, Arjen, mihi placet.

Dank u wel.